

РОЗВИТОК ЗАГАЛЬНОЇ ТАКТИКИ ЗА ДОСВІДОМ ЛОКАЛЬНИХ ВІЙН І ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ СУЧАСНОСТІ, ЯКІ ВЕЛИСЬ РЕГУЛЯРНИМИ ВІЙСЬКАМИ ПРОТИ ІРРЕГУЛЯРНИХ ЗБРОЙНИХ ФОРМУВАНЬ

Стаття присвячена аспектам подальшого розвитку тактики, як складової частини воєнного мистецтва за досвідом дій механізованих (танкових) підрозділів у локальних війнах і збройних конфліктах сучасності, які велись проти іррегулярних (незаконних) збройних формувань. В статті визначені особливості ведення бойових дій проти іррегулярних збройних формувань за умови їх непрямой дії; визначено, що специфіка боротьби з ними породила такий вид бойових дій як антитерористична (спеціальна) операція, змістом якої є: ізоляційно-обмежувальні, розвідувально-пошукові, ударно-вогневі, рейдово-штурмові тощо дії. В практиці тактики намітилася тенденція подальшого удосконалення способів використання тактичних груп і загонів бойових груп не великої кількості. Піднято питання щодо загінно-групової тактики застосування малих тактичних підрозділів в різноманітних умовах обстановки, особливо при діях у складі передових, сторожових, штурмових загонів, авангардів, веденні бойових дій у містах (населених пунктах) й інших умовах. В статті визначена та наведена стисла характеристика нових елементів побудови бойового порядку, а саме: маневрові, мобільні, ударно-вогневі, винищувальні, протидиверсійні, бронегрупи та рухомі групи мінування.

Ключові слова: локальна війна і збройний конфлікт, іррегулярні збройні формування, спеціальні військові (бойові) дії, малі тактичні групи.

Постановка проблеми. Метою статті є виявлення тенденцій розвитку загальної тактики за досвідом локальних війн і збройних конфліктів сучасності, які велись регулярними військами проти іррегулярних збройних формувань і уточнення завдань щодо втілення в навчальний процес факультету військової підготовки нових форм і способів ведення загальновійськового бою, які виникли в цих війнах (збройних конфліктах останнього періода, антитерористичної операції на сході України).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Відповідний рівень розвитку воєнно-економічного потенціалу окремих держав, досягнення в розвитку озброєння, бойової техніки, боєприпасів, автоматизованих систем управління військами, розвідки та радіоелектронної боротьби, засобів вогневого ураження, результати теоретичних досліджень та досвід локальних війн і збройних конфліктів дозволили цілому ряду найбільш розвинутих держав розпочати інтенсивну підготовку своїх Збройних Сил до війн шостого покоління.

Використання нових форм і способів у збройній боротьбі у локальних війнах та збройних конфліктах сучасності привело до розвитку тактики в бік нестандартних підходів до підготовки і ведення бойових дій. Не рідко збройна боротьба у локальних війнах і збройних конфліктах ведеться регулярними військами в середині своєї держави проти іррегулярних збройних формувань.

Результати всебічного аналізу досвіду ведення бойових дій останнього часу, публікації військових фахівців вказують на те, що центр вагомості бойових зусиль військ у сучасних локальних війнах і збройних конфліктах під час ведення бойових дій регулярними військами проти іррегулярних збройних формувань знаходиться на боці тактичних дій. Так, під час ведення бойових дій в Афганістані загальна доля завдань тактичного рівня, які вирішувалися військами, складала біля 80% від загального обсягу бойових дій, а у двох чеченських воєнних компаніях – 75%, під час ведення антитерористичної операції на сході України – не менше 90%. Дані результати дозволяють зробити висновок про те, що тактика (тактичні дії) була і досі залишається основою досягнення оперативної мети в збройній боротьбі.

Актуальність питань, які висвітлюються, полягає в тому, що теорії тактики, як складової частини воєнного мистецтва, за останні три десятиріччя не приділялось певної уваги, а досвід боротьби з незаконними збройними формуваннями був протягом зазначеного часу не витребуваний і забутий.

Керівні документи, за якими здійснювалася та здійснюється зараз підготовка військ: бойові статuti, настанови, навчальні посібники тощо насичені положеннями, які у своїй більшості не відповідають ні особливостям організаційно-штатної структури загальновійськових з'єднань і частин за умов їхньої участі в АТО, ні бойовим можливостям, а оперативно-тактичні нормативи потребують принципового перегляду. В зазначених документах досі не знайшли свого відображення форми і способи збройної боротьби, що застосовувались в локальних війнах і збройних конфліктах, які мали місце в Афганістані, в Чечні, бойових дій тощо.

Підводячи підсумки дослідницького КШН “Форпост-2012”, начальник Генерального штабу ЗС України визначив, що в сучасних умовах, при вирішенні воєнно-політичних конфліктів, пов'язаних із збереженням території своєї держави у межах установлених кордонів, війська можуть вирішувати завдання збройним шляхом у два етапи:

Перший – в умовах максимального загострення обстановки, коли війна юридично не розв'язана, але активно діють розвідувально-диверсійні, терористичні групи і незаконні збройні формування, створені агресивною стороною, якою на цей час є Російська Федерація. Війська будуть вирішувати завдання по їх ліквідації, встановленню правового порядку у районі конфлікту.

Другий – в умовах розв'язання агресивною стороною прямих воєнних дій. У такому випадку війська будуть переходити до проведення антитерористичної операції по відбиттю ударів і знищенню противника, в тому числі, і на його території”.

Розвиток загальної тактики в локальних війнах і збройних конфліктах сучасності має дуже багато аспектів, тому в статті більше уваги приділяється висвітленню першого етапу вирішення завдань військами, визначеного Начальником Генерального штабу.

Особливістю боротьби регулярних військ з іррегулярними збройними формуваннями є те, що останні діють у повному протиріччі тактичним принципам, за якими готуються регулярні війська.

Гостра необхідність у поновленні досвіду боротьби з іррегулярними збройними формуваннями виникла на сході України, коли українські війська та інші силові структури зіткнулись з противником, який ухилився від прямих зіткнень на відкритій місцевості, уникаючи позиційних форм боротьби, роблячи ставку на створення засад, раптове нанесення ударів, активно застосовуючи снайперські та гранатометно-кулеметні групи, широко використовуючи мінно-вибухові загородження, мінометний та артилерійський вогонь. У критичних ситуаціях бойовики “розчинялись” серед місцевого населення і вступали в бій, коли їм було вигідно, уміло використовували місцевість, нічні і складні погодні умови для нанесення раптових ударів, швидко зосереджувались та розосереджувались після коротких сутичок.

Оскільки в керівних воєнних документах не було рекомендацій щодо організації і ведення бойових дій в умовах розмитих “кордонів” між фронтом і тилом, коли противник готовий несподівано атакувати з будь-якого напрямку, виникла необхідність діяти нестереотипно, застосовуючи нові способи бою. Частинам і підрозділам вимушено призначались не чіткі обмежені смуги, як це робилось звичайно, в ході наступальних чи оборонних дій, а зони відповідальності значних розмірів. Розтягнуті комунікації, незахищені тили стали самими уразливими місцями у діях механізованих бригад ЗС України. Сил і засобів для охорони і оборони комунікацій, тилів, пунктів управління, частин і підрозділів у районах розташування, вогневих позицій засобів ураження, аеродромів катастрофічно не вистачало.

Такі умови обстановки вимагали від командирів і штабів уміння знаходити виходи з важких ситуацій, проявляти ініціативу, застосовувати воєнну хитрість. Воєнні дії останнього

часу багато в чому збагатили сучасне воєнне мистецтво. Були знайдені способи боротьби з мобільними загонами моджахедів, запобігання їх нальотів, знешкодження засад, захопленню баз, знищенню диверсійно-розвідувальних груп, блокування і знищення іррегулярних формувань, а також відпрацьовані нові нормативи і рекомендації щодо організації і веденню наступальних і оборонних дій у гірсько-пустельній місцевості у складних природнокліматичних умовах.

З великими труднощами зіткнулись війська, які діяли у Придністров'ї, Північній і Південній Осетії, Інгусетії, Абхазії, Нагорному Карабасі, Таджикистані, Чечні, а потім – американці в Афганістані та Збройні сили України на сході країни. Характерною особливістю для загальновійськових з'єднань постало вирішення завдань щодо локалізації і нейтралізації кризових ситуацій з метою забезпечення правового режиму надзвичайного стану. Війська вимушені були оволодівати способами дій щодо ізоляції району конфлікту від притоку зброї, боєприпасів, матеріальних засобів і найманців з інших регіонів і зарубіжжя, несення служби шляхом патрулювання, на КПП, блокпостах, сторожових заставах, по охороні та обороні об'єктів, запобігання диверсій і терористичних актів, роз'єднанню протиборствуючих сторін, встановленню зон роз'єднання, нагляд за умовами перемир'я, створенню гуманітарних коридорів, евакуації населення із зон конфліктів і вирішення інших завдань.

Досвід ведення бойових дій регулярними військами проти іррегулярних збройних формувань показав, що застосування військ має ряд особливостей:

по-перше – виконання завдань здійснюється об'єднаннями військ різновидової і різновідомчої належності, при відсутності чітко вираженої лінії фронту на розрізнених, нерідко ізольованих напрямках у відриві з'єднань, частин і підрозділів від головних сил при високому ступені самостійності в умовах, коли противник широко застосовує засади, партизанські способи боротьби, нічні дії і наносить раптові удари;

по-друге – поставлені завдання вирішуються шляхом переважно нетрадиційних способів, різними загонами і групами, сформованими за цільовим призначенням;

по-третє – підготовка бою і управління з'єднаннями, частинами і підрозділами різко ускладнюється внаслідок одночасного ведення бойових дій у декількох різних районах при наявності відкритих фронтів і розтягнутих тилових комунікацій.

Під час боротьби з багаточисельними іррегулярними напівпартизанськими формуваннями вирішення завдань реалізовувалось, як правило, нетрадиційними способами.

Специфіка такої боротьби породила новий вид бойових дій – **спеціальну операцію**. Одним з елементів такої операції стали **спеціальні військові дії**, які проводяться загальновійськовими з'єднаннями, частинами у взаємодії з формуваннями інших силових структур. Їх змістом являлись ізоляційно-обмежувальні, розвідувально-пошукові, ударно-вогневі і рейдово-штурмові дії, направлені на розгром незаконних збройних формувань (НЗФ). Поява даної форми тактичних дій обумовлена тим, що в збройних конфліктах традиційні види бою (наступ і оборона) уже не охоплювали весь зміст збройного протиборства з іррегулярними формуваннями противника.

Розвідувально-пошукові дії мають на меті визначити місцезнаходження загонів НЗФ, їх бойовий склад, наявність опорних пунктів, баз, складів, пунктів управління. Для виконання зазначених завдань залучаються сили і засоби агентурної, космічної, повітряної, радіо- і радіотехнічної розвідки; розвідувальні органи спеціального призначення і військової розвідки. Для проведення розвідувально-пошукових дій застосовуються *розвідувально-пошукові групи* у складі від відділення до взводу, основним способом виконання завдань є пошук.

Рейдово-штурмові дії здійснюються з метою проведення швидкого і потайного маневру для блокування і знищення іррегулярного збройного формування нанесенням комбінованих ударів із фронту, тилу, флангів та з повітря.

Рейд здійснюється батальйонною тактичною групою при підтримці як тактичної, так і армійської авіації. Наземний рейд доповнюється діями десантно-штурмових (аеромобільних

або механізованих) підрозділів на вертольотах. Може здійснюватися різними способами: по окремих зонах в загальному районі бойових дій, з одночасним охопленням усієї глибини розташування НЗФ.

Під час постановки бойових завдань підрозділам доцільно призначати загальний напрямок дій та два – три об'єкти захоплення. Побудова похідного порядку повинна забезпечувати одночасну участь у нанесенні удару всіх вогневих засобів; чітку взаємодію сил і засобів рейдового загону; можливість здійснення швидкого маневру; стійкого управління підрозділами; використання вигідних умов місцевості для потайного пересування; готовність до відбиття ударів противника.

Сучасні умови осередкового протиборства, відсутність цілісності лінії фронту бойових дій, ведення активних бойових дій одночасно по всій глибині бойового порядку військ протидіючих сторін, обмеженість складу сил і засобів, що залучаються для вирішення бойових завдань висунули необхідність внесення значних змін у побудову бойового порядку, способи використання його елементів. При бойових діях підрозділів на значній відстані один від одного гостро встало питання необхідності забезпечення тактичної вогневої автономності механізованих і танкових батальйонів, пошуку способів їх використання без значної підтримки засобами старшого командира.

Результатом пошуку вирішення даної проблеми стало створення зведених тактичних груп і загонів цільового призначення. В результаті під час збройних конфліктів виникла та затвердилась загінно-групова тактика. Головною метою формування тактичних груп і загонів стала необхідність створення гнучкого розосередженого бойового порядку, який би дозволяв вести автономні бойові дії не тільки на рівнині, але і на пересічній, пустельній, гірсько-лісистій місцевості, а також в населених пунктах.

Тактичні групи і загони створювались, як правило, для проведення розвідувально-пошукових, рейдових, блокуючих, штурмових дій, здійснення обходів, охорони комунікацій, окремих об'єктів. Основу тактичних груп (загонів) складали механізовані батальйони, підсилені танковими, артилерійськими, інженерними підрозділами ППО, авіації та підрозділами протитанкових засобів. Склад засобів підсилення визначався у відповідності до конкретних умов бойової обстановки, та змісту бойових завдань, що покладаються.

Логічним продовженням розвитку загінної тактики стала тактика дій дрібних бойових груп, яку умовно можна назвати груповою. Груповою тактикою федеральних військ в Чечні, на сході України явилася відповіддю на зміну умов оперативно-тактичної обстановки і у своїй основі представляла собою дії дрібних груп, до складу яких входили військовослужбовці різних військових спеціальностей – автоматники, кулеметники, гранатометники, снайпери, вогнетники.

Кількісний склад бойової групи визначався змістом бойових завдань, які на неї поклалися. Головною метою створення таких груп вважалося – створення найбільш гнучкого розосередженого бойового порядку, який би дозволяв з максимальною ефективністю використовувати бойові якості кожного типу озброєння і своєчасне і якісне виконання бойової завдань при мінімальних утратах особового складу. Ефективність використання бойових груп, як показують результати досліджень, залежала від рівня професійної підготовки військовослужбовців, їх бойової злагодженості, якості організованого управління і взаємодії.

В цілому створення тактичних груп і загонів бойових груп, загінно-груповою тактикою, як показав бойовий досвід в зоні проведення АТО, себе виправдала і в практиці тактики намітилася тенденція подальшого удосконалення способів їх використання в різноманітних умовах обстановки, особливо при діях у складі передових, сторожових, штурмових загонів, авангардів, веденні наступальних бойових дій у горах, місті й інших умовах.

Під час проведення антитерористичних операцій у частинах, з'єднаннях, в залежності від умов веденні бойових дій, крім зведених тактичних груп і загонів додатково до класичних елементів побудови бойового порядку створювались: маневрові, мобільні, ударно-вогневі, винищувальні, протидиверсійні, бронегрупи та рухомі групи мінування.

Військові маневрові групи створювалися для вирішення самостійних, раптово виникаючих завдань у ході бою, боротьби з мобільними загонами і групами бойовиків та найманців. Базовою основою для створення військової маневрової групи був, як правило, механізований батальйон на БМП, підсилений танковим, артилерійським, протитанковим підрозділом. При виконанні спеціальних завдань до їх складу включалися загони і групи спеціального призначення, підрозділи внутрішніх військ МВС.

На сьогоднішній день на підставі отриманого досвіду під час формування нових частин, з'єднань передбачається створення військових маневрових груп. Передбачається, що в кожній бригаді їх ядром повинен бути механізований батальйон, підсилений засобами вогневої підтримки, танковими, інженерними, вогнеметними підрозділами та засобами ППО. Однак способи та умови їх використання, на теперішній час, у своїй основі не мають науково-теоретичного обґрунтування.

Ударно-вогневі групи створювалися як правило, у складі рейдових, обхідних, штурмових та блокуючих загонів, а інколи і сторожових застав. Їх основу склали танкові, механізовані і артилерійські підрозділи. Сполучення високих ударних та маневрових можливостей танкових, механізованих підрозділів із вогнем приданої та підтримуючої артилерії дозволяло ударно-вогневим групам швидко здійснювати маневр по фронту і глибині, наносити раптові удари, оперативно змінювати обстановку на свою користь, потайно виходити з бою з метою вирішення нових раптово виникаючих критичних завдань.

Винищувальні (протидиверсійні) загони і групи формувались для боротьби з диверсійно-розвідувальними і терористичними групами при проведенні спеціальних операцій «зачистки» у населених пунктах та під час блокуючих дій. Залежно від умов їх використання і змісту бойових завдань, що покладаються, до їх складу включалися механізовані, танкові, спеціальні підрозділи, підрозділи транспортної та бойової армійської авіації. Основними вимогами до їх використання вважалися: маневреність, самостійність пошуку і раптовість нанесення удару, швидкий маневр на новий напрямок.

Рухомі групи мінування створювалися та застосовувалися при блокуючих діях, локалізації угруповань противника в районах бойових дій і на маршрутах висунання, шляхом постановки мінно-вибухових загороджень на маршрутах відходу (висунання) маневру підрозділів противника у ході бойових дій.

Бронегрупи включалися до складу рухомих загонів, обхідних загонів, сторожових застав, загонів супроводження автотранспортних колон, засад, штурмових загонів під час ведення бойових дій у місті (населених пунктах). В залежності від умов обстановки і характеру завдань, що вирішуються, до їх складу включалися танкові, механізовані та комбіновані підрозділи.

Необхідність створення додаткових елементів бойового порядку обумовлювалась конкретними умовами обстановки, можливостями частин, з'єднань щодо виділення необхідних сил і засобів, і всебічного забезпечення їх бойових дій.

Доцільність створення вище перелічених додаткових елементів бойового порядку під час ведення бойових дій, ефективність їх бойового застосування не викликають сумніву. Однак, як показують результати проведеного аналізу характер їх бойового застосування має визначену епізодичність. Їх створення потребує відриву частки бойового складу підрозділу, частини, з'єднання від виконання основних завдань, що у свою чергу значно впливає на стан їх бойового потенціалу. Тому доцільність їх створення повинна обґрунтовуватись конкретними умовами обстановки, а не бути ознакою урахування командирами і штабами досвіду локальних війн. Питання обґрунтованості побудови бойового порядку частин, з'єднань, способів їх бойового застосування в конкретних умовах бойової обстановки на теперішній час вважаються найбільш актуальними і висувають гостру необхідність всебічного теоретичного і практичного їх дослідження.

Оборонні дії застосовувались для прикриття кордонів, утримання вузлів доріг, населених пунктів, важливих об'єктів, ущелин, перевалів, тощо. Причому вони велись не шляхом створення суцільних траншейних позицій і глибокоешелонованих смуг, а являли

собою *стримуючо-стабілізуючі дії*. Тобто це була розосереджена оборона, яка створювалась на широкому фронті по осередковому принципу і основу її складали бойові центри з круговою системою вогню і загороджень, мережі вузлів опору і опорних пунктів, рухомих заслонів, засідок, вогневих мішків, кочуючих вогневих точок, сторожових застав і блокпостів.

В бойових діях головна роль, як правило, відводилась механізованим і мотострілецьким частинам і з'єднанням. При застосуванні танків і танкових військ на перший план висувалось завдання ефективної боротьби з протитанковими засобами противника, а в ході збройних конфліктів особлива увага приділялась протитанковим засобам ближньої дії, налагодження взаємодії з піхотою, артилерією, підрозділами інженерних військ і армійською авіацією.

До завдань танкових військ входило блокування комунікацій противника, населених пунктів, окремих осередків опору, підтримка дій механізованих військ.

Характерним для вогневого ураження було: нанесення точечних вибіркових ударів, перш за все при діях в населених пунктах; комплексування вогню артилерії з ударами авіації (особливо армійської); обмежене сполучення дальнього і ближнього вогневого бою; напружена дуельна антиснайперська боротьба; сполучення вогню удару і маневру в специфічних формах; посилення вогневої взаємодії механізованих і танкових підрозділів із вертольотами; збільшення дальності вогневого впливу (до 2000-2500 м для танків; до 2500-5500 м для ПТЗ) забезпечувало ураження бойовиків та сепаратистів до того, як вони мали змогу відкрити вогонь з гранатометів.

Специфічні природні умови і особливий характер бойових дій з іррегулярними збройними формуваннями – осередковий характер, відсутність чіткої лінії фронту і тилу – вимагали від частин і підрозділів високої бойової і тилової автономності, їх здатність до ведення довготривалих бойових дій по принципу – "всюди фронт".

Висновки. Локальні війни і збройні конфлікти, що мали місце наприкінці ХХ, початку ХХІ сторіччя здійснили значний вплив на розвиток воєнного мистецтва і, перш за все, необхідно визначити, що в загальній системі бойових дій яскраво проявилась домінуюча роль тактики, як його складової частини. Так, у війнах в Афганістані, Чечні, Арабо-Ізраїльських війнах, антитерористичної операції на сході України питома вага тактичних завдань, що вирішуються військами, складає, за розрахунками, до 90% від загального об'єму бойових дій. Це свідчить про те, що **тактика** була і залишається основою для досягнення оперативної мети в збройній боротьбі.

Сама тактика значно збагатилась формами і способами боротьби.

1. В тактиці Сухопутних військ усе більшого значення набирають непрямі дії. Основу їх складає вогневе ураження противника; ураження найбільш важливих об'єктів та живої сили в тилу противника артилерійським (мінометним) вогнем, вогнем реактивних систем залпового вогню, рейдових і обхідних загонів; нанесення удару по флангах і тилу основного угруповання противника.

2. Сформувалась система поглядів на ведення бойових дій проти іррегулярних формувань, які діють під девізом: "терор, диверсії, страхання, віроломство", роблять ставку на партизанські методи боротьби, відхиляються від прямих воєнних зіткнень. Саме тактичні успіхи по розгрому і ліквідації незаконних збройних формувань створюють необхідні умови для урегулювання "кризових" ситуацій.

3. В ході бойових дій виникло немало нових нетрадиційних форм і способів тактичних дій в протиборстві з нетиповим противником у "спеціальних операціях".

4. Затвердилась "загінно-групова" тактика дій військ у збройних конфліктах. З'явилося немало нових елементів бойового порядку з'єднань і частин.

5. Удосконалилась система вогневого ураження противника в умовах осередкового протиборства.

6. Заявився новий спосіб ведення оборони – "стримуючо-стабілізуючі дії".

7. Значний розвиток отримали принципи загальновійськового бою збагатилися зміст і методи роботи командирів і штабів по його підготовці і веденню.

Зміни в тактиці, що з'явилися в ході локальних війн і збройних конфліктів, досвід застосування Збройних Сил України, інших військових формувань з лютого місяця 2014 року по теперішній час на території нашої країни та тимчасово окупованого Криму дають нам змогу детально їх проаналізувати, визначити тенденції її розвитку і на цій підставі прийняти активну участь у розробці основних документів для військ та втілити їх у навчальний процес факультету військової підготовки і наполегливо працювати над їх удосконаленням.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Военное искусство в локальных войнах и вооруженных конфликтах: военно-исторический труд. – М.: ВИ, 2009. – 764 с.
2. Локальні війни та збройні конфлікти другої половини ХХ століття (Історико-філософський аспект): Монографія / О.І. Гуржій, С.П. Мосов, В.Д. Макаров та ін. – К.: Знання, 2006. – 356 с.
3. Стрижевський В.В., Сидоров С.В. Особливості тактики дій механізованих і танкових військ за досвідом війни в Кореї (1950 – 1953 роки). Військово-науковий вісник. – Л.: ЛІСВ. 2008. – вип.10. – 322 с. – С. 165 – 177.
4. Арабо-израильские войны.– М.: ООО Изд-во АСТ; СПб.:Terra Fantastica, 2004. – (Военно-историческая библиотека). – 507 с.
5. Боевой опыт Чеченской войны / Авт.-сост. М. Болтунов. – М.: Яуза, 2008. – 320 с.
6. Чеченская война: работа над ошибками. – М.: Яуза, Эскмо, 2009. – 336 с.
7. НВФ. Боевые действия на Кавказе / Сост. П.П. Потапов. – Минск: Современная школа, 2010. – 288 с.
8. Стратегічний оборонний бюлетень України на період до 2017 року (Біла книга України).– К.: Аванпост – прім, 2014. – 96 с.
9. Вооруженные силы зарубежных государств: Информационно-аналитический сборник / А. Н. Сидорин, Г.М. Мингатин, В. М. Прищепов. – М.: ВИ, 2009.– 528 с.

Без рецензії.

к.воен.н., Зайцев Д.В., д.воен.н., проф. Шарый В.И., Добровольский В.Б.
**РАЗВИТИЕ ОБЩЕЙ ТАКТИКИ ЗА ОПЫТОМ ЛОКАЛЬНЫХ ВОЙН И
ВООРУЖЕННЫХ КОНФЛИКТОВ СОВРЕМЕННОСТИ, КОТОРЫЕ ВЕЛИСЬ
РЕГУЛЯРНЫМИ ВОЙСКАМИ ПРОТИВ ИРРЕГУЛЯРНЫХ ВООРУЖЕННЫХ
ФОРМИРОВАНИЙ**

Статья посвящена аспектам дальнейшего развития тактики, как составной части военного искусства по опыту действий механизированных (танковых) подразделений в локальных войнах и вооруженных конфликтах современности, которые велись против иррегулярных (незаконных) вооруженных формирований. В статье определены особенности ведения боевых действий против иррегулярных вооруженных формирований при условии их непрямого действия; определено, что специфика борьбы с ними породила такой вид боевых действий как антитеррористическая (специальная) операция, содержанием которой являются: изоляционно-ограничительные, разведывательно-поисковые, ударно-огневые, рейдово-штурмовые и т.д. действия. В практике тактики наметилась тенденция дальнейшего совершенствования способов использования тактических групп и отрядов боевых групп не большого количества. Поднят вопрос о отрядно-групповой тактики применения малых тактических подразделений в различных условиях обстановки, особенно при действиях в составе передовых, сторожевых, штурмовых отрядов, авангарда, ведении ними боевых действий в городе (населенном пункте) и других условиях. В статье определены и приведена краткая характеристика новых элементов построения боевого порядка, а именно: маневренные, мобильные, ударно-огневые, истребительные, противодиверсионные, бронегруппы и подвижные группы минирования.

Ключевые слова: локальная война и вооруженный конфликт, иррегулярные вооруженные формирования, специальные военные (боевые) действия, малые тактические группы.

Ph.D. Zaitsev D.V., Prof. Shariy V.I., Dobrovolsky V.B.
DEVELOPMENT OF GENERAL TACTICS IN THE EXPERIENCE OF LOCAL WARS AND
ARMED CONFLICTS OF MODERNITY WHICH WERE REGULAR TROOPS ANTI
IRREGULAR ARMED GROUPS

The article is devoted to aspects of further development of tactics, as part of the military art experience for Action mechanized (tank) units in local wars and armed conflicts, which were conducted against irregular (illegal) armed groups. In the article the features of warfare against irregular armed groups subject to indirect action; determined that the specific combat them bore this kind of fighting a counter-terrorism (Special) operation, the contents of which are: insulating-restrictive, intelligence and research, shock, fire, etc. raid-assault action. In practice tactics trend further improve ways of using tactical teams and squads battle groups are not a large number. Concerns raised regarding the enclosure-group tactics tactical use of small units in various conditions of the situation, especially during operations as part of advanced, guard, storm troopers, avant-run fighting in cities (towns) and other conditions. The article defined and given a brief description of the new elements of construction order of battle, namely shunting, mobile, shock-fire, fighter, protydyversiyini, bronehrupy and moving of mining.

Keywords: local wars and armed conflicts, irregular armed groups, special military (combat) actions, small tactical groups.

